

PROLOGAS

IŠBANDYMAS UGNIMI

Dvylikamečio Evano kūnas nejuda įspraustas minkštoje juodo sedano, riedančio visiškoje tyloje, keleivio sėdynėje. Jo skruostas praskeltas ir smilkinys sumuštas. Kraujas šilta srovele slysta kaklu ir maišosi su panikos prakaitu. Nubrozdingta oda ties riešais, kur buvo antrankiai. Širdis dunksi krūtinėje, dunksi galvoje.

Iš paskutiniųjų stengiasi neišsидуoti.

Jis automobilyje sėdi tik penkias minutes. Oda kvėpia prabangiai.

Vairuotojas pasisakė vardą ir pavardę — Džekas Džonsas. Bet nieko daugiau.

Senas vyrukas, mažiausiai penkiasdešimties su trupučiu, bet plataus, gražaus veido. Ir sudėtas plačiai, tarsi beisbolo gaudytojas, ir tokiam priderančiu primerktu žvilgsniu.

Džekas išsitraukia iš užpakalinės kelnų kišenės nosinę, supurena ją ir ištiesia pro juos skiriančią konsolę.

— Nusivalyk skruostą.

Evanas žiūri į audinį.

— Susiteps krauju.

Džekas prajunka.

— Nieko tokio.

Evanas nusišluosto veidą.

Jis buvo mažesnis už kitus vaikus, paskutinis atrenkamas sporto varžyboms. Ir tik per žiauriausią iššūkių virtinę išsikovojo kelią į šią sėdynę, sugebėjo būti atrinktas.

Nė vienas jų nesumojo, ko nori tas Paslaptینگasis Vyrіškis,

kai pirmąkart apsireiškė prie aptrupėjusios krepšinio aikštelės krašto ir ėmė apžiūrinėti žaidžiančius ir besimušančius berniukus. Paslėpęs akis po „Ray-Ban“ akiniais nuo saulės, braukdamas pirštais per grandinėlą, rūkydamas cigaretę po cigaretės. Jis vaikščiojo lėtai, niekur neskubėdamas ir visgi kaskart nepastebimai dingdavo taip pat staigiai, kaip būdavo atsiradęs. Kilo daugybė teorijų. Jis buvo Dédé Iškrypėlis. Turtingas verslininkas, ieškantis įsūnio. Prekiautojas juodojoje žmogaus organų rinkoje. Graikų mafijos verbuotojas.

Evanas buvo pasiryžęs surizikuoti.

Jį išėmė iš apyvartos taip užtikrintai, tarsi būtų buvęs nušluotas nuo gatvės pralekiančios skraidančiosios lėkštės. Taip, tai išbandymas ugnimi, taip, jis užverbuotas, bet kur — Evanas vis dar neturi supratimo.

Jis tik žino: kad ir kur dabar bevažiuotų, bus geriau nei čia, Rytų Baltimorėje.

Jo skrandis suurzgia, ir Evanui nepatogu, netgi čia, netgi dabar. Jis žvilgteli į save šoniniame veidrodėlyje. Atrodo neprivalgęs.

Gal ten, kur važiuoja, nestigs maisto.

Arba gal jis pats taps maistu.

Įsidrąsina. Atsikrenkščia.

— Kam aš jums reikalingas? — paklausia.

— Dar negaliu tau šito pasakyti. — Džekas kurį laiką vairuoja tylėdamas, paskui tarsi suvokia, kad vaikiui, atsidūrusiam tokioje padėtyje kaip Evanas, tokio atsakymo neužtenka. — Man neleidžiama tau visko iškart pasakyti, — priduria jis kone atsiprašydamas, — bet aš tau nemeluosiu.

Evanas jį tyrinėja. Nusprendžia pasinaudoti jo duotu žodžiu.

— Ar man skaudės?

Džekas vairuoja, neatplėšdamas akių nuo kelio.

— Kartais, — atsako jis.

RYTINIO GĖRIMO PASIRINKIMAS

Iš devynpirščio ginklininko Las Vegase gavęs pistoletų duslintuvų rinkinį, Evans Smoukas savo „Ford“ pikapu pratraukė namo, iš visų jėgų stengdamasis nekreipti dėmesio į pjautinę žaizdą.

Dilbis jam buvo įpjautas per susistumdymą sunkvežimių stovėjimo aikštelėje. Paprastai jis nemėgdavo painiotis į ką nors ar susidurti su kažkuo už savo misijos ribų, bet ten žūt būtinais reikėjo pagalbos penkiolikmetei mergaitei. Dabar privalėjo per daug nenukraujuoti, iki grįš namo ir deramai pasirūpins žaizda. Tuo tarpu ją aptvarstė savo kojine ir dantimis užveržė mazgą. Iki namų pratrauks. Jis nemiegojo pusantros paros. Evans pasvajojo apie trigubos distiliacijos degtinės butelį savo „Sub-Zero“ šaldytuvo šaldiklyje. Prisiminė karštą dušą ir minkštas lovos paklodes. Jis pagalvojo apie savo „RoamZone“ telefoną ir apie tai, kad jis dabar bet kurią dieną gali suskambėti.

Stumdamsi į vakarus pro stačiakampiais sudalintą Beverli Hilsą, jis paniro glėbin į Vilšyro koridorių — nutįsusį gyvenamųjų bokštų, Los Andžele laikomų dangoraižiais, ruožą. Jo namas, dabitiški apartamentai, vadinami „Pilies kalvomis“, stovėjo nutolęs labiausiai į rytus, todėl iš viršutinių aukštų vėrėsi puikus vaizdas į centrinę miesto dalį. Nuo pat dešimto dešimtmečio nerenovuotas, jis skleidė apšiurusios prabangos aurą blizgančiomis varinėmis rankenomis ir margu laišių

spalvos marmuru. Nebeprašmatnūs ir nebemadingi, stovintys mieste, kuriame viskas sukasi apie prabangą ir madą, „Pilies kalvų“ namai puikiausiai tiko Evano reikmėms. Juose gyveno senoviniai turčiai — chirurgai, vyresnieji partneriai, žilaplaukiai pensininkai, senieji ilgamečiai užmiesčio klubų nariai. Prieš kelerius metus į namą atsikraustė vidutinio ryškumo „Lakers“ komandos įžaidėjas, penkiolika minučių pritraukęs įkyrią žiniasklaidą, bet netrukus butas buvo perpirktas, tad senieji gyventojai galėjo vėl panirti į savo tylų, ramų komfortą.

Evanas įvažiavo pro puošnius vartus, davęs patarnautojui ženklą, kad pats pasistatysias mašiną, paskui pasuko rampa žemyn po pastatu. Jo pikapas gražiai įsliuogė tarp dviejų betoninių stulpų ir pasislėpė nuo akių bei palubėje kabančių dienos šviesos lempų.

Savo automobilio priedangoje Evanas atrišo tvarstį ir apžiūrėjo žaizdą. Kraštai buvo gražūs ir švarūs, bet apskritai vaizdelis prastokas. Kraujas pridžiūvęs ant rankos plaukelių, o įpjova dar ne visai užsitraukusi. Žaizda negili — šeši sukabinimai, galbūt septyni.

Iš pirštinių skyrelio Evanas išsiėmė mobilųjį telefoną. „RoamZone“ aparatas padarytas iš grūdintos gumos, stiklo pluošto ir padengtas „Gorilla Glass“ apsauga. Jis laikė jį po ranka. Visada.

Pro užpakalinio vaizdo veidrodį pasitikrinęs, ar garaže nieko nėra, jis išlipo ir užsivilko juodą megztinį — jų krūvą laikė už sėdynės. Pistoletų duslintuvai sudėti į popierinį maisto produktų maišą. Ant viršaus jis ten sumetė kruvinus marškinius ir kojine.

Pažiūrėjęs, kiek įkrautas telefonas (per du brūkšnius), įkišo jį priekinėn kišenėn ir laiptais užlipo vienu aukštu viršun.

Prie vestibulio durų leido sau vienąkart giliai įkvėpti, ruošdamasis pereiti iš vieno pasaulio į kitą.

Trisdešimt du žingsniai nuo durų iki lifto, trumpa kelionė aukštyn, ir bus švarus. Įžengė į vestibulį, įkvėpdamas vėsaus, šviežiai skintomis gėlėmis kvepiančio oro. Jo batai girgždėjo į plyteles, jam vingiuojant pro šurmulį ir tuščiai besišypsant gyventojams, zujantiems pirmyn atgal su parduotuvių krepšiais ir prie ausų prispaustais mobiliaisiais. Evanas buvo įpusėjęs ketvirtą dešimtį, gana sportiškas, bet ne pernelyg raumeningas, kad išsiskirtų iš kitų. Buvo vidutinis vyrukas, ne pernelyg gražus.

„Pilies kalvų“ gyventojai didžiavosi saugos priemonėmis, tarp jų ir valdomomis iš apsaugos posto lifto durimis. Evanas mostelėjo apsaugininkui, parimusiam prie daugybės ekranų, sukabintų ant sienos už aukštos pertvaros.

— Dvidešimt pirmas, prašyčiau, Hoakinai, — tarė Evanas. Jam už nugaros pasigirdo balsas:

— Kodėl paprasčiausiai nepasakai „penthauzas“? Juk čia viršutinis namo aukštas.

Sudžiūvusi ranka it paukščio nagais suėmė jo sužeistą dilbį ir taip suspaudė, kad Evanas pajuto karščio bangą, liepsnojančią po megztniu.

Jis atsisuko į stovinčią prie jo šono žemaūgę, nuo senatvės susitraukusią moterį — Aidą Rozenbaum iš 6G buto — ir išspaudė šypsena.

— Regis, taip ir yra, ponია.

— O be to, — tęsė ji, — Butų savininkų asociacijos susirinkimas rengiamas konferencijų salėje *dešimtame* aukšte. Kaip tik dabar prasideda. Kiek paskaičiavau, pats būsi tris pastaruosius praleidęs.

Prarastą moteriškės klausą kompensavo toks galingas balsas, kad visi vestibulyje išsyk atkreipė dėmesį į Evaną.

Atvažiavo liftas ir dzingtelėjęs sustojo.

Ponios Rozenbaum gniaužtas vėl susispaudė. Ji įbedė įsakmų žvilgsnį į Hoakiną.

— Jis važiuos į butų savininkų susirinkimą.

— Palaukite! Neuždarykite lifto! — Moteris iš 12B buto, Mija Hol, įsiveržė vidun, klubu pastūmusi stiklines įėjimo duris, vienoje rankoje mosuodama sunkia rankine, kita laikydama sugriebusi sūnų, tarp peties ir skruosto įsispraudusi „iPhone’ą“.

Jiems žengiant į liftą, Evanas slapta iškvėpė ir nepastebimai pasuko ranką, laisvindamas ją iš ponios Rozenbaum gniaužto. Jis jautė, kaip vėl pradėjo bėgti kraujas, prilipindamas storą audinį prie odos.

Mija, braudamasi prie lifto, iš paskos tempdama savo aštuonmetį sūnų už rankos, baigė dainuoti į telefoną maršo ritmu:

— Su gimtadieniu, pavėluotai su gimtadieniu, atleisk, mano mašina sulūžo, turėjau vežti pas mechaniką, ir jis man pasakė, kad reikia naujų stabdžių trinkelį, ir aš pavėlavau paimiti Piterį iš mokyklos, todėl jis turėjo eiti pas draugą, todėl aš negalėjau tau anksčiau palikti sveikinimo, todėl su gimtadieniu tave.

Ji kilstelėjo skruostą, ir telefonas nukrito į jos erdvią rankinę.

— Atsiprašau, atsiprašau, ačiū. — Įpuolusi į liftą, ji sušuko per vestibulį: — Sveikas, Hoakinai. Argi dabar nevyksta butų savininkų susirinkimas?

— Tikrai, vyksta, — reikšmingai pasakė ponija Rozenbaum.

Hoakinas pakėlęs antakius žvilgtelėjo į Evaną — *atleisk*,

broilau — ir uždare duris jiems už nugaros. Iš arti Aidos Rozenbaum kvėpalai tiesiog graužė akis.

Tačiau moteriškė ilgai netruko, kol pertraukė santykinę tylą lifte.

— Visi jūs, veidus nuolat sukišę į savo telefonus, — pasakė ji Mijai. — Ar žinai, kas tai numatė? Mano amžinatilsį Herbas. Jis sakė: „Vieną dieną bus taip, kad žmonės kalbės su ekranais ir jiems nereikės kitų žmonių.“

Mijai įsitraukus į pokalbį, Evanas pažvelgė žemyn į Piterį, spoksantį į jį iš apačios anglies juodumo akimis. Berniuko plonyčiai šviesūs plaukai krito glotniomis sruogomis, išskyrus vieną garbaną, susisukusią ant pakaušio, atsisakančią paklusti traukos dėsniai. Ant iškilios vaiko kaktos švietė spalvotas pleistras. Jis kryptelėjo galvą ir pažiūrėjo į Evano koją. Šis lėtai ėmė suvokti, kad jo nuoga kulkšnį vėsina oro srovė. Be kojinių. Jis žengtelėjo į šoną, patraukdamas koją iš berniuko akiračio.

Jo link atsklido Mijos balsas. Moteris aiškiai kažko klausė. Evanas pakėlė į ją akis. Mijos nosis buvo nusėta šviesiomis strazdanėlėmis, nematomomis prie silpnesnės šviesos; žvilgūs kaštoniniai plaukai sukelti į vešlią kupetą. Evanas priprato matyti ją karštligišškai besidorojančią su vienišos motinos vaidmeniu — bėgančią vienomis kojiniomis, truputį be kvapo, vienoje rankoje vos nulaikančią priešpiečių dėžutę su Betmenu, kitoje tempiančią kuprinę, — bet dabar, stovėdama švytinčioje lifto kabinoje, ji pasirodė Evanui visai kitokioje šviesoje.

— Atsiprašau? — perklausė jis.

— Ar nemanote? — pakartojo ji klausimą, meiliai veldama Piterio plaukus. — Gyvenimas būtų nuobodus, jei aplink nebūtų viską apsunkinančių kitų žmonių?

Evanas jautė, kaip rankovė vėl drėksta.

— Žinoma, — atsakė jis.

— Mama? Mama. *Mama*. Mano pleistriukas atsiklijavo.

— Štai ir įrodymas, — Mija tarė poniai Rozenbaum, kuri nė nešyptelėjo. Mija pasirausė rankinėje. — Kažkur turėtų būti pleistrai.

— Noriu Mapetų, — pareiškė Piteris. Jo balsas nuskambėjo kimiai, tarsi daug vyresnio berniuko nei aštuonerių. — Noriu su Gyvuliu.

— Taigi turi su Gyvuliu. Ant makaulės.

— Tuomet priklijuok Kermitą.

— Kermitą turėjai šįryt. Gal panelę Kiaulaitę?

— Nenoriu. Gal Gonzą?

— Gonzą turime!

Kol ji nykščiu suglostė naują pleistrą Piteriui ant kaktos, podraug jį bučiuodama, Evanas slapčiomis žvilgtelėjo į savo rankovę. Kraujas kiaurai persisunkė pro juodą audinį. Jis sujudėjo, ir sužvango pistoletų duslintuvai, sumesti į krepšį prie jo šono. Krepšio šone atsirado šlapia dėmė — prasisunkė kraujas iš kojinės. Sukandęs dantis, jis apsuko krepšį ir padėjo ant grindų dėmė į sieną.

— Juk jūs Evanas, ar ne? — Mija vėl atkreipė į jį savo dėmesį. — Priminkite, kuo jūs dirbate?

— Esu importuotojas.

— Oho. O ką importuojate?

Jis žvilgtelėjo į aukštų mygtukus. Liftas judėjo it ledo luitas.

— Pramoninius valiklius. Daugiausia pardavinėjame viešbučiams ir restoranams.

Mija pasirėmė į sieną. Be vienos sagos, jos švarkelio — garsaus vardo klastotės — atlapai plačiai skyrėsi ties krūtine, atidengdami puošnią palaidinukę.

— Nagi, ar nepaklausite, kuo *aš* dirbu? — prabilo ji žaismingai, bet visgi vilionės balse nesigirdėjo. — Juk taip užmezgami pokalbiai.

Apygardos prokurorė, trečias laipsnis, Toranso teismo rūmai. Našlauja penkerius su trupučiu metų. Prieš kelis mėnesius nusipirko mažą butuką dvyliktame aukšte už vyro gyvybės draudimo išmokos likučius.

Evanas maloniai nusišypsojo.

— Kuo jūs dirbate?

— *Aš* esu, — pasakė ji pašaipiai didingai, — apygardos prokurorė. Todėl verčiau žiūrėkite, ką darote.

Jis tikėjosi, kad sugebėjo balsiai išreikšti deramą susižavėjimą. Ji patenkinta linktelėjo ir iš rankinės ištraukė keksiuką su aguonomis. Akies krašteliu Evanas pastebėjo, kaip Piteris vėl susidomėjęs spokso į jo nuogą kulkšni.

Liftas sustojo devintame aukšte. Į kabiną suėjo šviežiai iš pobūvių salės ištrūkusių namo gyventojų būrelis, vadovaujamas Hju Volterso, Butų savininkų asociacijos prezidento ir aukščiausios rūšies monologų sakytojo.

— Puiku, puiku, — kalbėjo jis. — Šiandieniniame susirinkime esminis dalykas yra gerai pasirodyti. Balsuosime dėl rytmetinio gėrimo, kurį žadame patiekti vestibulyje.

Evanas prasižiojo:

— Tiesą sakant, *aš*...

— Paprasta kava ar be kofeino?

— O kas išvis geria kavą be kofeino? — paklausė Lori-lė Smitson iš 3F buto, trečioji žmona, kurios veidas per ilgus plastinių operacijų metus įgavo šiek tiek katinišką išraišką.

— Žmonės, kenčiantys nuo širdies aritmijos, — svariai pareiškė ponija Rozenbaum.

— Apsiramink, Aida, — pasakė jai Lorilė. — Tu man prieštarauji tik todėl, kad aš esu graži.

— Ne, aš tau prieštarauju tik todėl, kad esi *kvaila*.

— O aš sakau, kad patiekime kombučą, — įsiterpė Džonis Midltonas iš 8E. Keturiasdešimties su trupučiu metų vyriškis persodintais plaukais prieš kelerius metus atsikraustė į namą kartu su savo našliu tėvu, atsistatydinusių karininku. Kaip visada Džonis vilkėjo sportinį kostiumą su išsiuvinėtu ant krūtinės mišrių kovos menų — kuriuos pastaruosius dvejus metus lankė arba bent jau nepaliaujamai apie juos kalbėjo — logotipu. — Kombučoje gausu probiotikų *ir* antikūnų. *Kur kas sveikiau nei kava be kofeino.*

Į liftą sulipo dar daugiau namo gyventojų ir prispaudė Evaną prie galinės sienos. Jo oda dilgčiojo, kraujas dūzgė iš nekantrumo. Mūšio laukas ir padidintos grėsmės zona padėdavo jam susiimti, o štai „Pilies kalvų“ pašnekesiai išmušdavo iš vėžių. Mija, žvilgtelėjusi į jį nuo keksiuko, kurį knebinėjo, pavartė akis.

— Senokai nieko iš *jūsų* negirdėjome, pone Smoukai, — pasakė Hju su išlavintu orumu. Pro akinius juodais rėmeliais, tokiais senoviniais, kad vėl tapusiais madingais, į jį įsmigo dygios akys. — Ar nenorėtumėte pasisakyti apie rytinio gėrimo pasirinkimą?

Evanas atsikrenkštė.

— Nejaučiu didelio poreikio kombučai.

— Galbūt pajustumėte, jeigu retkarčiais pasportuotumėte, užuot visą dieną dirbęs prie savo skaičiuoklių, — lyg aktorius scenoje garsiai sušnibždėjo Džonis, įgeldamas Evanui.

Lorilė sukikeno, o visi kiti smerkiamai sužiuro į Evaną.

Semdamosis kantrybės, Evanas nudūrė žvilgsnį žemyn į

lėtai besiplečiančią kraujo dėmę. Nerūpestingai sukryžiaavęs rankas, jis uždengė kruviną rankovę.

— Jūsų megztninis, — sušnibždėjo Mija. Ji palinko prie Evano, padvelkdama maloniu citrinžolių kremu kvapu. — Jis drėgnas.

— Apsipyliau mašinoje, — paaiškino Evanas. Kadangi ji neatitraukė akių nuo rankovės, jis pridūrė: — Vynuogių sultimis.

— *Vynuogių* sultimis?

Liftas truktelėjęs sustojo.

— Oho, — pratarė Lorilė, — Kas atsitiko?

Ponia Rozenbaum pasakė:

— Gal savo išpūstomis lūpomis netyčia paspaudei „stop“ mygtuką.

Gyventojai sukruoto ir ėmė bruzdėti lyg galvijai aptvare. Kažkas šmėstelėjęs prie šono patraukė Evano dėmesį — jam prie kojų pritūpė Piteris ir mažais pirštukais suėmė už kelnių atvarto, pakeldamas jį ir atidengdamas nuogą kulkšni. Evanas patraukė koją šalin, netyčia paspirdamas maisto produktų krepšį. Iš jo išriedėjo pistoleto duslintuvas ir tarkštelėjo ant grindų.

Piterio akys plačiai išsprogo. Jis vikriai sugriebė duslintuvą ir įkišo į Evano krepšį.

— Piteri, — pasakė Mija, — atsistok. Mes *nesivoliojame* ant grindų. Ką sau manai?

Jis droviai pakilo, ranka gražydamas kitos rankos pirštus.

— Man kai kas iškrito, — pasakė Evanas. — O jis tiesiog pasilenkė ir pakėlė.

— Kas ten, po velnių, vyksta? — paklausė Džonis.

Evanas nusprendė laikyti klausimą retoriniu.

Pagaliau Džonis atkabino raudoną svertą, ir liftas vėl ėmė kilti. Jiems pasiekus dešimtą aukštą, Hju laikė duris atdaras. Nuo Piterio jis pažvelgė į Miją.

— Kaip suprantu, nepasirūpinote vaiko priežiūra?

Aštuonios ar panašiai netoliese stovinčios moterys pasišiausė.

— Esu vieniša motina, — pasakė Mija.

— Butų savininkų asociacijos taisyklėse aiškiai nurodyta, kad vaikams neleidžiama dalyvauti komiteto susirinkimuose.

— Na ir puiku, Hju, — Mija nušvito šypsena. — Prarasite lemiamą balsą, kai balsuosite dėl begonijų kabinimo baseino erdvėje.

Hju susiraukė ir su visais kitais išėjo koridoriun. Evansas mėgino pasilikti su Mija ir Piteriu, bet ponia Rozenbaum, ištiesusi ranką sau už nugaros, sugriebė jį už dilbio, praplėsdama po megztniniu vos užsitraukusius šašus.

— Eime, — paliepė ji. — Jei gyveni šiame pastate, privalai dalyvauti jo gyvenime kaip ir visi kiti.

— Atleiskite, — pasakė Evansas. — Privalau padirbėti prie savo skaičiuoklių.

Jis atlaisvino ponios Rozenbaum ranką. Lyg džiovintos slyvos suvytusios jos pirštų pagalvėlės buvo kruvinos. Jis oficialiai spustelėjo jai ranką, delnu nubraukdamas kraują, ir skubiai žengtelėjo atgal į liftą.

Durys užsidarė. Mija įvyniojo aguoninio kekso likutį į popierių, įgrūdo į rankinę ir išmeigė akis viršun. Jie kilo tylėdami. Evansas laikė popierinį krepšį sugniaužęs kumštyje, pridengdamas juo kraujo dėmę. Pėdą be kojinių ir kruviną rankovę nusuko į sieną, toliau nuo Mijos ir Piterio.

Piteris nesidairydamas spoksojo priešais save. Jiems pri-

važiavus dvyliktą aukštą, Mija atsisveikino, išsivesdama pro duris vaiką. Durys ėmė vertis, bet staiga pro tarpą įlindo maža rankutė, ir jos trūktelėjusios vėl atsidarė.

Plyšyje pasirodė Piterio veidas, orus ir iškilmingas, nepaisant Gonzo, spoksančio nuo pleistro vaikui ant kaktos.

— Ačiū, kad mane užstojote, — pasakė berniukas.

Evanui nespėjus nieko atsakyti, durys tyliai užsivėrė.